

Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning ved Trøndelag høyere yrkesfagskole

Dato FOR-2021-06-30-2379

Departement Kunnskapsdepartementet

Ikrafttredelse 30.06.2021

Endrer FOR-2020-04-21-907

Hjemmel LOV-2018-06-08-28-§3, LOV-2018-06-08-28-§9, LOV-2018-06-08-28-§16, LOV-2018-06-08-28-§20, LOV-2018-06-08-28-§21, LOV-2018-06-08-28-§23, LOV-2018-06-08-28-§22, LOV-2018-06-08-28-§24, LOV-2018-06-08-28-§25, LOV-2018-06-08-28-§26, LOV-2018-06-08-28-§27, LOV-2018-06-08-28-§28, LOV-2018-06-08-28-§39, FOR-2019-07-11-1005-§3, FOR-2019-07-11-1005-§7, FOR-2019-07-11-1005-§9, FOR-2019-07-11-1005-§10, FOR-2019-07-11-1005-§11, FOR-2019-07-11-1005-§13, FOR-2019-07-11-1005-§14, FOR-2019-07-11-1005-§15, FOR-2019-07-11-1005-§16, FOR-2019-07-11-1005-§17, FOR-2019-07-11-1005-§19, FOR-2019-07-11-1005-§20, FOR-2019-07-11-1005-§21, FOR-2019-07-11-1005-§23, FOR-2019-07-11-1005-§24, FOR-2019-07-11-1005-§25, FOR-2019-07-11-1005-§26, FOR-2019-07-11-1005-§27, FOR-2019-07-11-1005-§28, FOR-2019-07-11-1005-§29, FOR-2019-07-11-1005-§30, FOR-2019-07-11-1005-§31, FOR-2019-07-11-1005-§35, FOR-2019-07-11-1005-§36, FOR-2019-07-11-1005-§37, FOR-2019-07-11-1005-§38, FOR-2019-07-11-1005-§39, FOR-2019-07-11-1005-§40, FOR-2019-07-11-1005-§41

Kunngjort 12.07.2021 kl. 14.45

Korttittel Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning, THYF

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Trøndelag høyere yrkesfagskole 30. juni 2021 med hjemmel i lov 8. juni 2018 nr. 28 om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 8, § 9, § 16, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28 og § 39 og forskrift 11. juli 2019 nr. 1005 om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) § 3, § 7, § 9, § 10, § 11, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 19, § 20, § 21, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29, § 30, § 31, § 35, § 36, § 37, § 38, § 39, § 40 og § 41.

Kapitteloversikt:

Kapittel 1. Generelle bestemmelser (§1-1)

Kapittel 2. Opptak og permisjon (§§ 2-1 - 2-13)

Kapittel 3. Vurdering av skikkethet og krav om politiattest (§§ 3-1 - 3-2)

Kapittel 4. Avsluttende vurdering, eksamen og sensur (§§ 4-1 - 4-10)

Kapittel 5. Dokumentasjon på gjennomført utdanning (§§ 5-1 - 5-2)

Kapittel 6. Sanksjoner (§§ 6-1 - 6-3)

Kapittel 7. Annullering (§7-1)

Kapittel 8. Klageområder, klageinstanser og klagebehandling (§§ 8-1 - 8-5)

Kapittel 9. Ikrafttredelse (§9-1)

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1. *Formål og virkeområder*

(1) Forskriftens formål er å sikre ivaretagelse av rettigheter etter lov 8. juni 2018 nr. 28 om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) og forskrift 11. juli 2019 nr. 1005 om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften).

(2) Forskriften gjelder for Trøndelag høyere yrkesfagskole, skolens styre, skolens ledelse, tilsatte og for de utdanningstilbud som gis av skolen. Forskriften gjelder også for personer som søker opptak til studier, eller som har studierett og status som studenter ved Trøndelag høyere yrkesfagskole.

(3) Forskriften regulerer forhold knyttet til opptak, vurdering av skikkethet, krav om politiattest, avsluttende vurdering, eksamen og sensur, dokumentasjon, disiplinære sanksjoner, annullering av eksamen samt klage og klagebehandling.

Kapittel 2. Opptak og permisjon

§ 2-1. *Søknad*

(1) Søknad til nasjonalt utlyste studier sendes digitalt gjennom Samordna opptak, som koordinerer opptaket. Etter ordinær søknadsfrist kan det søkes på ledige studieplasser digitalt gjennom samordna opptak.

(2) Søknader til lokalt utlyste studier sendes den aktuelle fagskolen sammen med dokumentasjonen. Skolen vurderer og ev. godkjenner søkerens kompetanse. Søknader mottatt etter søknadsfrist, vurderes med fortløpende opptak.

§ 2-2. *Søknadsfrist*

Årlig søknadsfrist for studier ved Trøndelag høyere yrkesfagskole er 15. april hvis ikke annet er oppgitt i utlysningen av aktuelt studium.

§ 2-3. *Opptakskrav*

(1) Opptakskrav til fagskolen er:

- Fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev, svennebrev eller vitnemål fra relevant yrkesutdanning. Informasjon om hvilke kompetanser som gir rett til opptak på den enkelte utdanning finnes i de enkelte studieplaner.
- Søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret, kan tas opp på grunnlag av tilsvarende kompetanse som i a etter gjennomført realkompetansevurdering. Ved opptak med bakgrunn i realkompetanse, må søkeren fremlegge dokumentasjon på realkompetanse tilsvarende de ordinære opptakskravene.
- For enkelte studier kan studiekompetanse være opptaksgrunnlag.

- (2) For enkelte studier kan det være avvikende opptakskrav. Det henvises til de respektive studieplaner.
- (3) Søkere som ikke har dokumentert fullført og bestått fag- eller svenneprøve innen fristen for å sende inn dokumentasjon, og som derfor ikke er kvalifisert for opptak, kan få opptak til fagskoleutdanning dersom de kan dokumentere at de skal gjennomføre fag- eller svenneprøven i løpet av det påfølgende semesteret. Studieplassen gis på vilkår av bestått prøve.
- (4) Søkere som har fått opptak uten bestått fag- eller svenneprøve, kan ikke reservere studieplassen jf. § 2-12.
- (5) Studenter med opptak på visse vilkår som ikke oppfyller opptakskravene i løpet av første semester etter opptak, mister studieplassen og studieretten.

§ 2-4. Søkere med utenlandsk utdanning

- (1) Søkere med utdanning tilsvarende norsk videregående opplæring, eller med realkompetanse fra de andre nordiske landene, vurderes ut fra kravene i § 2-3.
- (2) Søkere utenfor Norden må, ved autorisert translatør, dokumentere likeverdig opplæring og praksis. Søkerne må ha bestått eller ha likeverdig realkompetanse i fellesfagene tilsvarende Vg1 og Vg2 i yrkesfaglige utdanningsprogram. De må også oppfylle krav om relevant praksis eller utdanning fra hjemlandet. Søkere må ha kunnskaper tilsvarende nivå B2 i «Test i norsk – høyere nivå».

§ 2-5. Poengberegning og rangering

- (1) Følgende kriterier benyttes ved poengberegning i forbindelse med opptak til Trøndelag høyere yrkesfagskole:

Beskrivelse	Poeng
Fullført og bestått videregående opplæring med fag/svennebrev eller generell studiekompetanse	10 poeng
Minst 5 års relevant praksis uten fagbrev, og med realkompetanse i felles allmenne fag	10 poeng
Kan dokumentere gjennomføring av fag-/svenneprøve etter opptaksfristen	10 poeng
Relevant praksis/fartstid utover det generelle grunnlag for opptak, jf. gjeldende studieplan	1 poeng per 6 md. Maks 10 poeng
Fagprøve med «bestått meget godt»	5 poeng for det første 2 poeng for det andre
Fagprøve i annet fag utover det generelle opptakskrav inkl. praksistid. Dette omfatter også utdanninger som i dag fører til fag- eller svennebrev, men som i tidligere struktur ble avsluttet med yrkesfaglig eksamen og dokumentert med vitnemål.	5 poeng
For studier hvor opptaksgrunnlaget er Vg2 i skole, gis det gjennomsnittlig karakterpoeng av karakterene i alle fag på Vg2 og tverrfaglig eksamen	Multipliseres med 10
For studier hvor opptaksgrunnlaget er Vg3 i skole, gis det gjennomsnittlig karakterpoeng av karakterene i alle fag på Vg3 og ev. tverrfaglig eksamen	Multipliseres med 10

- (2) Søkere med høy poengsum skal rangeres foran søkere med lav poengsum. Søkere med lik poengsum skal rangeres etter alder, eldre søkere går foran yngre søkere.

§ 2-6. Opptak utenom poengreglene

(1) Søkere kan tas opp utenom poengreglene på særskilt grunnlag. Som særskilt grunnlag regnes sosiale, helsemessige eller andre særlige forhold som gir grunn til å anta at karaktergrunnlaget fra videregående opplæring ikke gir et riktig bilde av søkerens kvalifikasjoner. Kvalifiserte søkere som ikke kan poengberegnes, rangeres etter en individuell vurdering. Jf. forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning § 11.

(2) Søkere som tas opp på særskilt grunnlag, må fylle de formelle opptakskrav jf. § 2-3.

§ 2-7. Ansvar for opptak

(1) Styret selv er ansvarlig for opptak til fagskoleutdanningene for det enkelte studieår og at dette blir gjennomført korrekt.

(2) Vedtak om opptak fattes av rektor ved skolen, herunder å

- a. behandle søknader om opptak på særskilt grunnlag
- b. behandle realkompetansesøknader
- c. behandle søknader om forhåndsløfte.

(3) Vedtak om opptak kan påklages til den lokale klagenemnda.

(4) Bestemmelser om klagebehandling finnes i kapittel 8 i denne forskriften.

§ 2-8. Realkompetansevurdering

(1) Rektor ved fagskolen har ansvar for å gjennomføre realkompetansevurdering. Søkerens kompetanse blir vurdert opp mot læreplanmål i videregående opplæring innen relevante utdanningsprogram. Opptak gjort på bakgrunn av realkompetanse gjelder for den utdanningen realkompetansen er knyttet til. Informasjon om hva som er relevant yrkesutdanning er nedfelt i studieplanene.

(2) Søkere må dokumentere kompetanse i fellesfagene som svarer til nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR), og ha fylt 23 år i søkeåret.

(3) Bestemmelser om annullering av opptak på grunnlag av realkompetansevurdering finnes i kapittel 7 i denne forskriften.

(4) Bestemmelser om klagebehandling på vedtak om opptak finnes i kapittel 8 i denne forskriften.

§ 2-9. Godskriving

(1) Studenter som kan dokumentere å ha bestått likeverdig eller tilsvarende emne ved samme eller en annen institusjon, kan søke om godskriving av deler av tidligere utdanning, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 8 første ledd og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning § 37 første ledd.

Læringsutbyttebeskrivelse eller studieplan skal benyttes for å vurdere om studenten har rett på innpassing av et emne. Emner som søkes innpasset må omfatte samme antall studiepoeng og oppfylle de faglige krav for emnet eller emnene det søkes om innpassing for.

(2) Søknad om godskriving leveres skolen senest ved studiestart. Som dokumentasjon kreves attestert kopi av vitnemål eller kompetansebevis (eller tilsvarende), samt læringsutbyttebeskrivelse for emnet.

- (3) Vedtak om godskriving fattes av rektor.
- (4) Vedtak om godskriving kan påklages til den lokale klagenemnda.
- (5) Bestemmelser om klagebehandling finnes i kapittel 8 i denne forskriften.

§ 2-10. Fritak

- (1) En student kan søke fritak for emner på grunnlag av annen dokumentert relevant utdanning og kompetanse, jf. forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning § 37 andre ledd. Dokumentasjon av realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak.
- (2) Fritak skal bygge på en faglig vurdering av om søkerens helhetlige kompetanse samlet kan gi grunnlag for fritak for en del av den høyere yrkesfaglige utdanningen. Slik kompetanse kan være opparbeidet gjennom arbeidsliv, frivillig sektor og utdanning. Den kan også være av annen formell, ikke-formell eller uformell art.
- (3) Søknad om fritak leveres skolen senest fire uker etter studiestart. Som dokumentasjon kreves attestert kopi av vitnemål, kompetansebevis eller lignende fra tilsvarende eller høyere utdanningsinstitusjon, samt læringsutbytte for emnet. Ved søknad på bakgrunn av realkompetanse må det framlegges dokumentasjon i form av f.eks. attestert kopi av attester/bekreftelser.
- (4) Vedtak om fritak fattes av rektor.
- (5) Dersom en student får godkjent søknad om fritak av et emne, skal dette framkomme på vitnemålet med referanse til bestått emne ved samme eller annen institusjon. Vitnemålet er bare gyldig sammen med dokumentasjonen som det blir referert til.
- (6) Vedtak om fritak kan påklages til den lokale klagenemnda.
- (7) Bestemmelser om klagebehandling finnes i kapittel 8 i denne forskriften.

§ 2-11. Rett til permisjon i forbindelse med fødsel og omsorg for barn

- (1) En student som får barn under studiene, har etter lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 28 rett til permisjon fra studiene under svangerskapet og til omsorg for barn. I permisjonsperioden har studenten fortsatt status som student ved fagskolen og har rett til å gjenoppta utdanningen på samme nivå som før permisjonen.
- (2) En gravid student har rett til utsatt eksamen hvis eksamensdatoen er i perioden mellom tre uker før fastsatt termin dato og seks uker etter fødsel.
- (3) En student som blir far har rett til utsatt eksamen hvis eksamensdatoen er innenfor to uker etter fødselen.
- (4) Departementet kan gi nærmere bestemmelser om rett til utsatt eksamen på grunn av fødsel. Bestemmelsene i arbeidsmiljøloven § 12-1 til § 12-5 og § 12-7 gjelder så langt de passer.
- (5) Fagskolen skal legge til rette for at studenter som er i permisjon etter første ledd, kan gjenoppta utdanningen så raskt som mulig etter endt permisjon.
- (6) Retten til permisjon og til utsatt eksamen gjelder tilsvarende ved adopsjon.

§ 2-12. Reservasjon av studieplass

Søkere som har fått opptak ved en fagskole, kan etter søknad få inntil to års utsettelse av studiestart ved sykdom, svangerskap/barsel, verneplikt eller andre tungtveiende grunner.

§ 2-13. Studentombud

Styret skal sørge for at alle studenter skal ha tilgang til et studentombud, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 14a. Studentombudet skal gi studenter råd og hjelp i saker knyttet til deres studiesituasjon. Studentombudet har taushetsplikt, jf. forvaltningsloven § 13 til § 13e.

Kapittel 3. Vurdering av skikkethet og krav om politiattest

§ 3-1. Skikkethetsvurdering

(1) En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.

(2) I følgende studier gjennomføres skikkethetsvurdering:

- Barsel og barnepleie
- Psykisk helsearbeid og rusarbeid
- Kreftomsorg og lindrende pleie
- Rehabilitering
- Helse, aldring og aktiv omsorg
- Arbeid med de yngste barna (0–3 år) i barnehage
- Barn med særskilte behov.

(3) Informasjon om reglene for skikkethet skal gis ved studiestart. Jf. § 30 i forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning.

(4) Krav til skikkethetsvurdering skal gå fram av studieplanen.

(5) Skikkethetsvurdering skal gjennomføres gjennom hele studiet og er en forutsetning for at studenten kan få vitnemål etter fullført utdanning, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 26.

(6) Om det er tvil om en student er skikket, skal det gjennomføres en særskilt skikkethetsvurdering av skikkethetsnemnda ved fagskolen, jf. fagskoleforskriften § 35.

(7) Skikkethetsnemnd blir oppnevnt av styret, jf. fagskoleforskriften § 31.

(8) Med bakgrunn i skikkethetsnemndas innstilling fatter styret vedtak om en student ikke er skikket for yrket. Blir det fattet slikt vedtak, kan studenten utestenges fra utdanningen i inntil tre år. Vedtak om at en student ikke er skikket for et yrke kan bare treffes med minst to tredels flertall i styret. Vedtak om å utestenge en student fra høyere yrkesfaglig utdanning som følge av at studenten ikke er skikket for yrket, kan bare treffes med minst to tredels flertall i styret.

(9) En student har rett til å uttale seg før det treffes vedtak i en sak om skikkethet eller utestenging.

(10) Vedtak om at en student ikke er skikket for et yrke og vedtak om å utestenge en student fra høyere yrkesfaglig utdanning som følge av at studenten ikke er skikket for yrket, kan påklages til Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning.

(11) Bestemmelser om klagebehandling finnes i kapittel 8 i denne forskriften.

§ 3-2. Krav om politiattest

(1) Ved utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige, eller andre sårbare grupper som del av praksisstudier eller klinisk undervisning, er det krav om at studenten legger fram politiattest ved opptak eller i løpet av utdanningen, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 27, forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning kapittel 4 og politiregisterloven § 37 og § 39.

(2) Krav om politiattest skal bli gjort kjent for studenten ved opptak til studier som er omfattet av disse bestemmelsene.

(3) Dersom politiattest gir grunn til å tro at deltakelse i klinisk undervisning eller praksisstudier er uforsvarlig på grunn av den kontakten en student da får med mennesker, kan studenten utestenges fra klinisk undervisning eller praksisstudier.

(4) Styret selv avgjør om en student skal utestenges fra klinisk undervisning eller praksisstudier. Vedtaket skal fattes på grunnlag av rektors uttalelse. Vedtak om å utestenge en student etter denne bestemmelsen, skal fattes med minst to tredels flertall.

(5) Vedtak om utestengning etter denne bestemmelsen kan påklages til Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning.

(6) Bestemmelser om klagebehandling finnes i kapittel 8 i denne forskriften.

Kapittel 4. Avsluttende vurdering, eksamen og sensur

§ 4-1. Generelt om vurdering og sensur

(1) Vurdering skal gjennomføres på en slik måte at studentenes kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte, jf. § 21 første ledd i lov om høyere yrkesfaglig utdanning.

(2) Styret har ansvaret for at sensor oppnevnes ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annet arbeid når resultatet inngår på vitnemålet eller innregnes i karakter for utdanningen, jf. § 21 andre ledd i lov om høyere yrkesfaglig utdanning.

(3) Sensuren skal foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Styret selv kan gjøre unntak for enkelteksamener og kan fastsette en lengre frist når det ikke er mulig å skaffe det antall kvalifiserte sensorer som er nødvendig for å avvikle sensuren på tre uker, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 21 tredje ledd.

(4) Ved ny sensur ved klage over formelle feil ved eksamen eller klage over karakterfastsetting, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 22 og § 23, benyttes én eller flere sensorer, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 21 fjerde ledd. Minst én sensor skal være ekstern.

(5) Bestemmelser om klageadgang og klagebehandling ved avsluttende eksamen, vurdering og sensur finnes i kapittel 8 i denne forskriften.

§ 4-2. Vurderingsuttrykk og vurderingsformer

(1) Vurderingsuttrykket ved avsluttende vurdering, eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering skal være bestått/ikke bestått eller en gradert skala med fem trinn fra A til E for bestått og med F for ikke bestått, jf. forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning § 40.

(2) Ved Trøndelag høyere yrkesfagskole kan følgende eksamensformer benyttes hver for seg eller sammen for det enkelte emnet, slik det er beskrevet i den enkelte studieplan:

- skriftlig eksamen under tilsyn
- muntlig eksamen
- mappeeksamen
- skriftlig hjemmeeksamen
- ferdighetsprøver
- laboratorieøvelser
- prosjektarbeid
- praksis
- muntlige presentasjoner.

§ 4-3. Karakterskala

(1) Følgende graderte karakterskala blir benyttet ved utdanninger ved Trøndelag høyere yrkesfagskole:

<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier</i>
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Studenten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Studenten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Studenten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Studenten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

(2) I den enkelte studieplan går det fram hvordan sluttvurdering fastsettes og hvilken vurderingsform som nyttes.

§ 4-4. Begrunnelse for karakterfastsettelse

(1) Studenten har rett til begrunnelse for karakterfastsettelse ved mappevurdering, prøver, innleveringer og andre arbeidskrav som danner grunnlag for mappevurdering/emnekarakter og eksamen. Ved muntlig eksamen eller vurdering av praktiske ferdigheter må krav om begrunnelse settes frem straks etter at karakteren er meddelt. Hvis karakteren kunngjøres elektronisk, og studenten kan kreve begrunnelsen elektronisk, må studenten kreve begrunnelse innen én uke etter at karakteren blir kunngjort, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 22 første ledd.

(2) Begrunnelsen skal normalt være gitt innen to uker etter at studenten har satt fram krav om det. I begrunnelsen skal det redegjøres for de generelle prinsippene som ligger til grunn for vurderingen og for vurderingen av studenten sin prestasjon. Begrunnelse kan bli gitt muntlig eller skriftlig, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 22 andre ledd.

§ 4-5. Rett til å gå opp til eksamen

(1) En student har rett til å framstille seg til eksamen når alle arbeidskrav iht. studieplanen i hvert enkelt emne er gjennomført/innlevert og godkjent.

(2) En student har rett til å fremstille seg tre ganger til eksamen i samme emne.

(3) For ikke bestått praksis, gis det adgang til å ta praksisperioden en gang til, hvis ikke annet er bestemt i studieplanen.

(4) Studenter som er tatt opp til en utdanning blir automatisk oppmeldt til eksamen. Hvis en student skal melde seg opp til ny eksamen må dette gjøres i henhold til gjeldende frister, jf. informasjon på den enkelte fagskoles nettsider.

(5) Når en student ikke fullfører studiet eller et emne innen normert studietid, og det i mellomtiden er gjort vesentlige endringer i studieplanen, gjelder retten til å fullføre etter den opprinnelige planen i tre år etter at endringen ble gjort gjeldende.

(6) En student som trekker seg fra eksamen uten gyldig grunn, regnes for å ha framstilt seg til eksamen. Gyldig grunn er sykdom eller velferdsgrunner og skal være dokumentert. Slik dokumentasjon skal leveres/være poststemplet senest tre uker etter at eksamen ble avholdt.

§ 4-6. Gjennomføring av eksamen

De enkelte studieplaner regulerer gjennomføring av eksamener og omfatter bl.a. vilkår for å gå opp til eksamen eller prøve på nytt, samt vilkår for tilgang til ny praksisperiode.

§ 4-7. Gjennomføring av eksamen etter avbrutt studium

En student som har avbrutt ordinær studieprogresjon og kommer tilbake ved en senere anledning for å fullføre utdanningen, må inngå skriftlig avtale med fagskolen om hvilke eksamener som skal gjennomføres.

§ 4-8. Eksamen under særlige vilkår

(1) Studenter som av medisinske eller andre grunner har behov for særlig tilrettelegging ved den praktiske gjennomføringen av eksamen, må framsette søknad om særlig tilrettelegging. Fristen for søknad om tilrettelegging er den samme som fristen for oppmelding til eksamen. Dersom det oppstår akutte behov, kan det gjøres unntak fra søknadsfristen. Rektor fatter vedtak på bakgrunn av vedlagt dokumentasjon.

(2) Søknad om særlig tilrettelegging må inneholde dokumentasjon fra sakkyndig instans (f.eks. lege, logoped, psykolog) og beskrivelse av behovet for særordning i eksamenssituasjonen. Det skal normalt søkes for hver eksamensperiode, men dersom grunnlaget for særordningen er av permanent karakter, kan det gjøres unntak fra dette.

(3) Særlig tilrettelegging kan være fysisk tilrettelegging, bruk av særskilte hjelpemidler og/eller utvidet tid til eksamen, eller i spesielle tilfeller alternativ eksamensform. Særordninger skal være slik at eksamensprestasjonen vurderes etter vanlige faglige kriterier.

- (4) Sjøfartsdirektoratet har gitt egne retningslinjer for særordninger ved eksamen for maritime fag. Ved skriftlig eksamen med tilsyn for maritime fag kan det gis utvidet tid med inntil 25 % av normal eksamenstid, maksimalt 1 time.
- (5) Studenter med dokumenterte lærevansker, eller studenter med annet morsmål enn norsk, kan etter eget ønske få lagt ved eksamensbesvarelsen en anonymisert attest som stadfester dette. Dette ledd gjelder ikke for maritime fag.
- (6) Vedtak om særlig tilrettelegging ved den praktiske gjennomføringen av eksamen er enkeltvedtak og kan påklages til lokal klagenemnd.
- (7) Bestemmelser om klagebehandling finnes i kapittel 8 i denne forskriften.

§ 4-9. Krav om bestått for å gå videre på et studium

De enkelte studieplaner regulerer eventuelle krav om bestått obligatoriske arbeidskrav eller eksamen for å kunne fortsette et studium.

§ 4-10. Fravær ved eksamen

Studenter som ikke møter til eksamen, og som ikke har gyldig grunn, regnes for å ha framstilt seg til eksamen. Gyldig grunn er sykdom eller sterke velferdsgrunner, og skal være dokumentert. Slik dokumentasjon skal leveres skolen/være poststempelt så raskt som mulig og senest innen tre virkedager etter eksamen. Dette vil gi grunnlag for utsatt eksamen uten ekstra kostnad for studenten. Skolen vil normalt i løpet av ½ år kunne tilby ny eksamen.

Kapittel 5. Dokumentasjon på gjennomført utdanning

§ 5-1. Vitnemål

- (1) Vitnemål utstedes til studenter som har fullført og bestått hele den høyere yrkesfaglige utdanningen – minimum 30 studiepoeng (½ år) og maksimum 120 studiepoeng (2 år).
- (2) Normalt er det den siste fagskolen som har en student før fullført utdanningsløp, som har ansvaret for å utstede vitnemålet.
- (3) For at fagskolen skal kunne utstede vitnemål, ev. annen dokumentasjon for fullført utdanning, må minst 30 av studiepoengene som skal inngå i beregningsgrunnlaget, være avlagt ved fagskolen.
- (4) Vitnemålet undertegnes av rektor, eller den rektor har gitt fullmakt.
- (5) Skolen utsteder kun ett vitnemål pr. studium. En avgift kan påløpe ved bestilling av nytt vitnemål (duplikat).
- (6) Vitnemålet skal inneholde både eiers (Trøndelag fylkeskommune) og fagskolens logo, være utstedt på ark tilrettelagt for formålet og videre dokumentere:
- Kandidatens navn
 - Det overordnede læringsutbyttet
 - Emner og eventuell praksis
 - Kvalifikasjonsnivået som oppnås (nivå 5 i NKR (Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk) og fagskole 1 eller fagskole 2)
 - Karaktersystemet som benyttes (A–F eller bestått/ikke bestått)
 - Antall studiepoeng
 - Karakter/karakterer

- h. Gradsbetegnelse
- i. Om utdanningen er underlagt skikkethetsvurdering eller ikke.

(7) Med bakgrunn i overgangen fra fagskolepoeng til studiepoeng skal fagskolen skrive ut nye vitnemål til tidligere studenter som ønsker dette. Fagskolen kan kreve at studenten dekker utgiftene til utstedelse av det nye vitnemålet.

§ 5-2. Karakterutskrift

Karakterutskrift kan på forlangende utstedes til studenter som har avbrutt studiet og/eller bestått deler av den høyere yrkesfaglige utdanningen.

Kapittel 6. Sanksjoner

§ 6-1. Generelt

- (1) Vedtak om sanksjoner etter lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 24 fattes av styret selv. Studenten skal gis anledning til å forklare seg før det treffes vedtak.
- (2) Et vedtak om å bortvise eller utestenge en student kan bare treffes med minst to tredels flertall i styret. Studenten har rett til skriftlig begrunnelse for vedtaket.
- (3) Vedtak om sanksjoner etter § 24 i lov om høyere yrkesfaglig utdanning kan påklages til Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning, jf. forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning kapittel 7.
- (4) Bestemmelser om klagebehandling finnes i kapittel 8 i denne forskriften.

§ 6-2. Bortvisning

- (1) En student som tross skriftlig advarsel fra fagskolen, gjentatte ganger opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid, eller for virksomheten ved fagskolen ellers, kan etter vedtak av styret selv bortvises fra fagskolen i inntil ett år, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 25 første ledd.
- (2) Et vedtak om å bortvise en student kan bare treffes med minst to tredels flertall i styret. En student har rett til å uttale seg før det treffes vedtak i en sak om bortvisning. Vedtaket kan påklages til nasjonalt klageorgan for fagskoleutdanning, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 25 femte ledd.

§ 6-3. Utestenging

- (1) En student som tross skriftlig advarsel fra fagskolen, gjentatte ganger opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid, eller for virksomheten ved fagskolen ellers, kan etter vedtak av styret bortvises fra fagskolen i inntil ett år. Hvis en student på tross av skriftlig advarsel fra fagskolen ikke etterkommer et vedtak om bortvisning, kan styret vedta å utestenge studenten fra utdanningen i inntil ett år, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 25 andre ledd.
- (2) Styret kan vedta at en student som har skapt fare for liv eller helse for, eller har opptrådt grovt usømmelig overfor, noen som studenten har møtt i forbindelse med undervisning eller praksisopplæring, skal utestenges fra høyere yrkesfaglig utdanning med klinisk undervisning og praksisstudier og fratas retten til å gå opp til eksamen i slik utdanning ved fagskolen i inntil tre år. Det samme gjelder dersom en student har brutt lovfestet taushetsplikt, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 25 tredje ledd.

(3) Styret kan vedta at en student som har benyttet falskt vitnemål, andre falske dokumenter eller annen form for uredelig opptreden som nevnt i lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 24 første og tredje ledd, eller som har fusket eller forsøkt å fuske som nevnt i lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 25 andre ledd, skal utestenges fra all utdanning ved fagskolen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved fagskolen i inntil ett år. Tilsvarende gjelder for en student som forsettlig har medvirket, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 25 fjerde ledd.

(4) Et vedtak om å utestenge en student kan bare treffes med minst to tredels flertall i styret. En student har rett til å uttale seg før det treffes vedtak i en sak om utestenging. Vedtaket kan påklages til nasjonalt klageorgan for fagskoleutdanning, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 25 femte ledd.

Kapittel 7. Annullering

§ 7-1. Annullering av eksamensresultater, vedtak om opptak m.m.

(1) Styret kan annullere resultater av eksamen, prøve eller annet arbeid som bedømmes med karakter samt vedtak om opptak, innpassing eller fritak hvis studenten har oppnådd dette ved hjelp av falsk dokumentasjon eller annen form for uredelig opptreden. Det samme gjelder for godkjenningen av et emne som en student på et tilsvarende urettmessig grunnlag har fått adgang til å delta i. Styret kan også annullere resultatet av en eksamen, prøve eller lignende og godkjenningen av et emne dersom en student forsettlig eller grovt uaktsomt har fusket, eller forsettlig har forsøkt å fuske, i forbindelse med eksamen, prøve eller lignende eller under gjennomføringen av emnet, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 24 første ledd.

(2) Styret kan annullere fritak for eller godskriving av utdanning og kompetanse som en student har fått ved å benytte et falskt vitnemål, andre falske dokumenter eller annen form for uredelig opptreden, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 24 andre ledd.

(3) Hvis en student har fått fritak eller godskriving etter § 2-9 ved å benytte et falskt vitnemål eller andre falske dokumenter, eller ved å opptre uredelig på annen måte, kan styret annullere fritaket eller godskrivingen, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 24 tredje ledd.

(4) Vedtak om annullering etter første og annet ledd kan påklages av studenten til Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 24 fjerde ledd.

(5) Adgangen til annullering foreldes ikke, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 24 femte ledd.

(6) Etter at det foreligger vedtak om annullering, skal eventuelle vitnemål eller karakterutskrifter leveres tilbake til fagskolen. Et endelig vedtak om annullering etter første eller annet ledd utgjør et særlig tvangsgrunnlag etter tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 13, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 24 sjette ledd.

Kapittel 8. Klageområder, klageinstanser og klagebehandling

§ 8-1. Generelle bestemmelser

Dersom ikke annet er bestemt, gjelder forvaltningsloven kapittel III til VI og VIII for avgjørelser om opptak, avsluttende vurdering, annullering av eksamen, bortvisning, utestenging, skikkethetsvurdering, innpassing og fritak etter loven. jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 39 andre ledd. For avgjørelsene som er listet opp, gjelder forvaltningslovens bestemmelser om klage.

§ 8-2. Klageorgan

(1) Lokal klagenemnd for fagskoleutdanning, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 20, behandler klager over enkeltvedtak fattet av fagskolen.

(2) Den lokale klagenemnda oppnevnes av styret og består av fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Klagenemnda skal ha slik sammensetning:

- a. leder med personlig varamedlem
- b. ett medlem med fagskoleadministrativ kompetanse med personlig varamedlem
- c. ett medlem som er fagskolelærer med personlig varamedlem
- d. to studenter med personlig varamedlem.

Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovfestede kravene for lagdommere og ikke være tilsatt ved fagskolen. Klagenemnda er vedtaksfør når lederen eller nestlederen og minst to andre medlemmer eller varamedlemmer er til stede. Jf. § 20 i lov om høyere yrkesfaglig utdanning.

(3) Klagenemndas vedtak i saker om fagskolens enkeltvedtak kan ikke påklages, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 20.

(4) Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning, jf. forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning kapittel 7, er klageinstans for klager på enkeltvedtak truffet med hjemmel i følgende paragrafer i lov om høyere yrkesfaglig utdanning:

- § 24 Annullering av eksamen eller prøve
- § 25 Bortvisning og utestenging
- § 26 Vurdering av skikkethet
- § 27 Krav om politiattest.

(5) Den nasjonale klagenemndas vedtak kan ikke påklages, jf. forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning § 45 fjerde ledd.

§ 8-3. Klagefrist

(1) Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

(2) For den som ikke har mottatt underretning om vedtaket, løper fristen fra det tidspunkt han har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket.

§ 8-4. Klage over formelle feil ved eksamen

(1) En student som har vært oppe til eksamen, prøve eller annet arbeid som bedømmes med karakter, kan klage over formelle feil innen tre uker etter at studenten er eller burde være kjent med forholdet som begrunner klagen. Slik klage rettes til fagskolen.

(2) Sensurvedtaket skal oppheves hvis det er begått feil som kan ha hatt betydning for studentens prestasjon eller bedømmelsen av denne. Ny sensur gjennomføres hvis feilen kan rettes opp ved ny sensur av innleverte arbeider. I motsatt fall holdes ny eksamen, prøve eller lignende med nye sensorer. Karakterfastsetting ved ny sensur etter paragrafen her kan påklages etter reglene i lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 22.

(3) Er krav om begrunnelse for eller klage over karakterfastsettingen fremsatt, løper klagefristen etter første ledd fra studenten har fått begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger.

(4) Fagskolen eller klageinstansen kan bestemme at det skal foretas ny sensur eller holdes ny eksamen, prøve eller lignende hvis det er begått formelle feil som kan ha hatt betydning for én eller flere studenters prestasjon eller bedømmelse av denne.

(5) Den lokale klagenemnda er klageinstans for institusjonens vedtak etter denne paragrafen.

(6) Klage skal besvares senest innen en måned. Dersom klagebehandlingen tar lengre tid, skal den som klager, underrettes om dette skriftlig.

(7) En klage må inneholde:

- a. klagers navn og adresse
- b. henvisning til vedtaket det klages over
- c. hva klagen gjelder og begrunnelse for denne
- d. angivelse av den endring som ønskes i det vedtak det klages over
- e. dato og underskrift(er).

§ 8-5. Klage på karakterfastsetting

(1) Hvis det er gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen, skal disse være tilgjengelige for studentene etter at karakteren er fastsatt, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 22 tredje ledd.

(2) En student kan klage skriftlig over karakteren innen tre uker etter at eksamensresultatet er kunngjort. Ny sensur skal da foretas. Ved ny sensur skal sensorene ikke få opprinnelig karakter, sensors begrunnelse for denne eller studentens begrunnelse for klagen.

(3) Er det fremsatt krav om begrunnelse eller klage over formelle feil, løper klagefristen etter denne paragrafen fra studenten har fått begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger.

(4) Ved bruk av løpende vurdering kan fagskolen bestemme om studenten skal fremsette klage etter vurdering av separat prøve, oppgave eller annet arbeid som bedømmes med karakter, eller om klage skal fremsettes når resultatet fra fag, emne eller emnegruppe er kunngjort, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 22 fjerde ledd. De respektive studieplanene gir nærmere beskrivelse om dette der det er aktuelt.

(5) Bedømmelse av muntlig prestasjon og vurdering av praksisopplæring eller lignende som etter sin art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 22 femte ledd.

(6) Karakterfastsetting ved ny sensur etter denne paragraf er endelig og kan ikke påklages, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 22 sjette ledd.

Kapittel 9. Ikrafttredelse

§ 9-1. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 21. april 2020 nr. 907 om høyere yrkesfaglig utdanning ved de fylkeskommunale fagskolene i Trøndelag.